

ZATWIERDZAM
PODKARPACKI
KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
Kuliga
nadbrzoj. Bogdan KULIGA

Komenda Wojewódzka
Państwowej Straży Pożarnej
w Rzeszowie
Ośrodek Szkolenia w Nisku

REGULAMIN
KOMORY DYMOWEJ

Rzeszów, dnia 30 grudnia 2014 r.

I POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Komora dymowa przeznaczona jest do prowadzenia testów oraz ćwiczeń doskonalących w sprzęcie ochrony układu oddechowego.
2. Organizatorem testu w komorze dymowej jest Ośrodek Szkolenia, a organizatorem ćwiczeń doskonalących właściwa komenda miejska lub powiatowa.
3. Bezpośredni nadzór nad komorą dymową sprawuje Naczelnik Ośrodka Szkolenia Komendy Wojewódzkiej PSP w Rzeszowie.
4. Minimalna obsada osobowa obsługi komory dymowej podczas prowadzenia testu/ćwiczeń stanowi dwie osoby.
5. Celem testów i ćwiczeń doskonalących w komorze dymowej jest sprawdzenie odporności strażaków na obciążenia psychofizyczne w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. W czasie testów i ćwiczeń doskonalących sprawdza się orientację, zdolność do przemieszczania w warunkach zadymienia i ograniczonej przestrzeni. Ratownik w aparacie oddechowym pokonuje różne przeszkody w warunkach podwyższonej temperatury, hałasu oraz efektów świetlnych.
6. Testy w komorze dymowej należy przeprowadzać dla:
 - a) strażaków Państwowej Straży Pożarnej pełniących służbę w Jednostkach Ratowniczo-Gaśniczych, zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego, nie rzadziej jednak niż raz na dwa lata,
 - b) strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych włączonych do KSRG zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego, nie rzadziej jednak niż raz na pięć lat.
7. Harmonogramy testów w komorze dymowej zatwierdzane są przez Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego PSP.
8. W komorze dymowej dopuszcza się przeprowadzanie testów i ćwiczeń doskonalących dla innych podmiotów na podstawie zawartych umów/porozumień lub ustaleń z Podkarpackim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.
9. Kierownik jednostki kierującej na test/ćwiczenie wystawia kartę skierowania, której wzór stanowi odpowiednio załącznik nr 1 i 2 do niniejszego regulaminu. Kartę skierowania dla strażaków z Ochotniczych Straży Pożarnych podpisuje właściwy komendant gminny kierujący na testy/ćwiczenia w komorze dymowej.
10. Kierujący na test/ćwiczenia potwierdza na karcie skierowania że sprzęt ochrony układu oddechowego oraz środki ochrony indywidualnej są w pełni sprawne oraz posiadają wymagane dopuszczenia do użytkowania.
11. W pomieszczeniu sterowni mogą przebywać tylko osoby wyznaczone do przeprowadzania testów i ćwiczeń przez Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego PSP.
12. W pomieszczeniach próby wysiłkowej i ścieżki treningowej mogą przebywać jedynie obsługa komory oraz uczestnicy testu/ćwiczeń.
13. Przed rozpoczęciem testu/ćwiczeń obsługa komory sprawdza stan techniczny urządzeń komory oraz zabezpieczeń.
14. Uczestnik testu w trakcie jego trwania, znajduje się pod stałym nadzorem obsługi komory oraz urządzeń monitorujących przebieg testu/ćwiczeń.
15. Jednostka kierująca na test/ćwiczenie w komorze dymowej wyznacza dla każdej grupy ćwiczącej opiekuna, który przekazuje obsłudze komory dymowej wymaganą regulaminem dokumentację oraz odpowiada za dyscyplinę podległych strażaków.
16. Test/ćwiczenia doskonalące w komorze dymowej mogą przeprowadzać tylko osoby przeszkolone, posiadające umiejętności w zakresie jej bezpiecznej obsługi i które zostały wyznaczone przez Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego PSP.
17. Wymagane środki ochrony indywidualnej oraz środki ochrony układu oddechowego dla ćwiczących zapewnia jednostka kierująca.

18. Do wytwarzania dymu należy stosować wyłącznie środki dymotwórcze bezpieczne dla organizmu.
19. Kierujący na testy zapewnia obecność ratownika medycznego, lekarza bądź pielęgniarki/pielęgniarkę przez cały okres trwania testów.
20. W trakcie testów w komorze dymowej obligatoryjnie musi znajdować się zestaw PSP R-2 oraz AED.
21. Ośrodek Szkolenia wystawia zaświadczenia udziału strażaków PSP i OSP w testach i przesyła je do właściwej komendy miejskiej/powiatowej PSP. Wzór zaświadczenia stanowi załącznik nr 4 do niniejszego regulaminu.
22. Niniejszy regulamin określa i ujednolica organizację prowadzenia testów i ćwiczeń w komorze dymowej Komendy Wojewódzkiej PSP w Rzeszowie zgodnie z „Zasadami wyposażenia i wykorzystania komór dymowych w Państwowej Straży Pożarnej” zatwierdzonymi przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w 2013 r.
23. Regulamin jest zgodny z zasadami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. Nr 180 poz. 1115).

II TEST W KOMORZE DYMOWEJ

1. Organizacja testu w komorze dymowej.

- 1.1. Test w komorze dymowej ma na celu sprawdzenie oraz doskonalenie umiejętności i nawyków w zakresie:
 - a) technik pracy w sprzęcie ochrony układu oddechowego oraz w ubraniach specjalnych,
 - b) pracy przy dużym obciążeniu psychofizycznym (zaciemnienie, zadymienie, ograniczona przestrzeń, podwyższona temperatura, hałas),
 - c) poruszania się w nieznanym i złożonym przestrzennie układzie komunikacji poziomej i pionowej.
- 1.2. Do testu w komorze dymowej mogą być skierowani:
 - a) funkcjonariusze PSP, którzy posiadają:
 - aktualne szkolenie z zakresu bezpieczeństwa higieny i pracy w służbie, a w przypadku nowo przyjętych do służby – szkolenie wstępne BHP.
 - aktualne okresowe profilaktyczne badania lekarskie, a w przypadku nowo przyjętych do służby – orzeczenie o zdolności do służby bez ograniczeń,
 - b) członkowie podmiotów włączonych do KSRG, którzy posiadają:
 - aktualne szkolenie z zakresu bezpieczeństwa higieny pracy,
 - aktualne zaświadczenie lekarskie pozwalające na bezpośredni udział w działaniach ratowniczych lub do pracy w sprzęcie ochrony układu oddechowego.
 - c) Inne osoby niż wymienione w ppkt. a i b, które posiadają aktualne zaświadczenie lekarskie pozwalające na pracę w sprzęcie ochrony układu oddechowego.
- 1.3. Przed rozpoczęciem testu obsługa komory dymowej sprawdza tożsamość osób skierowanych na test, na podstawie dokumentu tożsamości (ze zdjęciem i datą urodzenia).
- 1.4. Brak karty skierowania, niekompletne wypełnienie lub niepotwierdzenie wymagań zawartych w karcie przez właściwą osobę kierującą na test, bądź niemożliwość potwierdzenia tożsamości kierowanych osób, będzie skutkować niedopuszczeniem do testu.
- 1.5. Przed przystąpieniem do testu, każdy uczestnik składa oświadczenie o stanie psychofizycznym, oraz potwierdza zapoznanie się z „Regulaminem komory dymowej” – w karcie przebiegu testu, która stanowi załącznik nr 3 do niniejszego regulaminu.
- 1.6. Test w komorze dymowej należy przeprowadzić dla każdego uczestnika indywidualnie.

2. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy podczas testu w komorze dymowej.

- 2.1. Przed rozpoczęciem testu:

a) obsługa komory przeprowadza dla wszystkich uczestników testu instruktaż wstępny obejmujący zapoznanie z organizacją, przebiegiem oraz zasadami BHP podczas testu w komorze dymowej.

b) obsługa komory ustala z uczestnikami testu zasady sygnalizowania zagrożenia np. w postaci znaków gestowych (poprzez podniesienie prawej lub/i lewej ręki, zgiętej w łokciu i wykonywaniem przedramieniem intensywnych ruchów poprzecznych) zaistniałego w trakcie testu (złe samopoczucie, kontuzję itp.),

c) na prośbę uczestników testu, obsługa komory umożliwia przedstawicielowi grupy pokazowe przejście ścieżki treningowej w środkach ochrony indywidualnej, bez użycia środków ochrony układu oddechowego,

d) obsługa komory dymowej oraz uczestnicy testu przeprowadzają bieżącą kontrolę sprawności sprzętu ochrony układu oddechowego, ilości powietrza w butli oraz wyposażenia w środki ochrony indywidualnej.

2.2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w funkcjonowaniu komory dymowej zagrażających zdrowiu lub/i życiu osób przystępujących do testu, obsługa komory zobowiązana jest natychmiast wstrzymać realizację testu i poinformować bezpośredniego przełożonego.

2.3. W przypadku zgłoszenia przez uczestnika testu nieprawidłowości zaistniałych w trakcie przechodzenia przez ścieżkę treningową, obsługa komory dymowej ma obowiązek jej ponownego sprawdzenia.

2.4. Ćwiczący na ścieżce treningowej uczestnik testu musi posiadać włączony sygnalizator bezruchu.

2.5. Po zakończeniu testu w komorze dymowej uczestnicy pozostają pod nadzorem obsługi komory przez minimum 10 min.

2.6. W przypadku stwierdzenia jakiegokolwiek stanu zagrożenia dla ćwiczącego, obsługa komory dymowej uruchamia system alarmowy i udziela pomocy.

2.7. Szczegółowe informacje dotyczące próby wysiłkowej i ścieżki treningowej opisane zostały w pkt. 3 niniejszego regulaminu.

2.8. Na terenie Ośrodka Szkolenia obowiązuje kategoryczny zakaz spożywania napojów alkoholowych i stosowania środków odurzających, a także palenia papierosów w miejscach do tego niewyznaczonych.

2.9. Uczestnicy testu obowiązani są zachować porządek i czystość w obiektach Ośrodka Szkolenia

3. Przebieg testu w komorze dymowej i jego ocena

3.1. Test składa się z próby wysiłkowej oraz ścieżki treningowej.

3.2. Przed przystąpieniem do testu uczestnicy zapoznają się regulaminem komory dymowej.

3.3. Obsługa komory jest zobowiązana do poinformowania uczestników testu o konieczności jego natychmiastowego przerwania i zgłoszenia tego faktu obsłudze w przypadku wystąpienia niedyspozycji zdrowotnej w postaci:

- bólu w klatce piersiowej,
- uczucia duszności,
- uczucia pieczenia za mostkiem,
- bólu brzucha,
- bólów promieniujących do szyi, braków kończyny górnej, pleców,
- mroczków przez oczami i/lub zaburzeń widzenia,
- bólów głowy, zwrotów, nudności i wymiotów.

3.4. Próba wysiłkowa realizowana jest w ubraniu specjalnym, hełmie, rękawicach specjalnych oraz w obuwiu specjalnym/sportowym (aparat powietrzny znajduje się na plecach, natomiast maska pozostaje zdjęta i odłożona).

3.5. Po wykonaniu każdego z elementów próby wysiłkowej, stosuje się dwuminutową przerwę.

3.6. Warunkiem zaliczenia próby wysiłkowej jest prawidłowe, zgodne z określonymi poniżej wymaganiami, wykonanie wszystkich jej elementów.

3.7. W przypadku niezaliczenia danego elementu próby wysiłkowej każdemu uczestnikowi testu przysługuje prawo do jednorazowego powtórzenia niezaliczonego elementu po zgłoszeniu gotowości przez uczestnika.

3.8. Dwukrotne niezaliczenie danego elementu próby wysiłkowej powoduje niedopuszczenie do ćwiczenia na ścieżce treningowej, a tym samym skutkuje niezaliczeniem testu.

3.9. Próba wysiłkowa składa się z następujących elementów:

a) ergometr taśmowy – ćwiczenie polega na przebiegnięciu zadanego dystansu z określoną prędkością.

WIEK	PRĘDKOŚĆ [km/h]
do 30 lat	9
31 – 40 lat	8
41 – 50 lat	8
powyżej 50 lat	7

b) Ergometr rowerowy – ćwiczenie polega na wykonaniu w pozycji siedzącej zadanego obciążenia w określonym czasie 1 minuty.

WIEK	OBCIĄŻENIE [W]
do 30 lat	200
31 – 40 lat	200
41 – 50 lat	100
powyżej 50 lat	100

c) Młot podciągowy – ćwiczenie polega na zadanym, wielokrotnym podciąganiu i opuszczaniu ciężaru w określonym czasie (ćwiczenie jako jedyne nie dotyczy kobiet).

WIEK	LICZBA UDERZEŃ	CZAS [max]
do 30 lat	20	3 min
31 – 40 lat	20	3 min
41 – 50 lat	15	-
powyżej 50 lat	10	-

d) Drabina bez końca – ćwiczenie polega na wchodzeniu po ruchomej drabinie pokonując zadaną drogą z określoną prędkością.

WIEK	WYSOKOŚĆ [m]	CZAS [min.]
do 30 lat	20	2
31 – 40 lat	20	2
41 – 50 lat	10	-
powyżej 50 lat	10	-

3.10. Zaliczenie próby wysiłkowej jest warunkiem dopuszczenia do ćwiczenia na ścieżce treningowej.

3.11. Ścieżka treningowa pokonywana jest w ubraniu specjalnym, hełmie, obuwiu specjalnym, rękawicach specjalnych, kominiarce i w sprzęcie ochrony układu oddechowego. Maskę jest podłączona do aparatu powietrznego i założona na twarz. Strażak posiada włączony sygnalizator bezruchu. Dopuszcza się korzystanie z latarki przez ćwiczącego.

3.12. Warunkiem zaliczenia ścieżki treningowej jest jej pokonanie przez uczestnika testu przy użyciu jednego aparatu powietrznego i z wykorzystaniem jednej butli powietrznej. W przypadku niezaliczenia za pierwszym podejściem ścieżki treningowej uczestnikowi testu nie przysługuje prawo do jej powtórzenia. Wykorzystanie całego zapasu powietrza z butli przed zakończeniem ścieżki treningowej stanowi podstawę do jej niezaliczenia, a co się z tym wiąże, do niezaliczenia testu w komorze dymowej.

3.13. Warunkiem zaliczenia testu jest pozytywne zaliczenie próby wysiłkowej i ścieżki treningowej.

3.14. W przypadku niezaliczenia testu, termin poprawkowy wyznaczany jest na wniosek jednostki kierującej, w uzgodnieniu z Naczelnikiem Ośrodka Szkolenia.

III ĆWICZENIA DOSKONALĄCE W KOMORZE DYMOWEJ

- Ćwiczenia doskonalące mogą być przeprowadzane z wykorzystaniem założeń przebiegu testu w komorze dymowej.
- Do dokumentowania przebiegu ćwiczeń można wykorzystać wzory dokumentów stanowiące załączniki do regulaminu.
- Założenia i przebieg ćwiczeń doskonalących ustala organizator ćwiczeń w porozumieniu z obsługą komory przy czym decydujący głos ma obsługa komory.
- Do ćwiczeń w komorze dymowej mogą być skierowani:
 - funkcjonariusze PSP, którzy posiadają:
 - aktualne szkolenie z zakresu bezpieczeństwa higieny i pracy w służbie, a w przypadku nowo przyjętych do służby – szkolenie wstępne BHP.
 - aktualne okresowe profilaktyczne badania lekarskie, a w przypadku nowo przyjętych do służby – orzeczenie o zdolności do służby bez ograniczeń,
 - członkowie podmiotów włączonych do KSRG, którzy posiadają:
 - aktualne szkolenie z zakresu bezpieczeństwa higieny pracy,
 - aktualne zaświadczenie lekarskie pozwalające na bezpośredni udział w działaniach ratowniczych lub do pracy w sprzęcie ochrony układu oddechowego.
 - Inne osoby niż wymienione w ppkt. a i b, które posiadają aktualne zaświadczenie lekarskie pozwalające na pracę w sprzęcie ochrony układu oddechowego.
- Ćwiczenia doskonalące w komorze dymowej można prowadzić dla każdego uczestnika indywidualnie, w rocie lub w innej konfiguracji ustalonej jak w pkt.3, przy zachowaniu zasad BHP.

6. Poziom trudności w trakcie ćwiczeń doskonalących należy dopasować do umiejętności osób ćwiczących.
7. Przed rozpoczęciem ćwiczeń doskonalących, przedstawiciel organizatora ćwiczeń zapoznaje ćwiczących z organizacją i przebiegiem ćwiczeń, a także przeprowadza kontrolę sprawności sprzętu ochrony układu dróg oddechowych, ilości powietrza w butli oraz wyposażenia w środki ochrony indywidualnej.
8. Przed rozpoczęciem ćwiczeń doskonalących obsługa komory przeprowadza instruktaż wstępny z zakresu BHP podczas ćwiczeń w komorze dymowej oraz ustala z uczestnikami ćwiczeń zasady sygnalizowania zagrożenia (np. w postaci znaków gestowych) zaistniałego w trakcie ćwiczeń (złego samopoczucia, kontuzji itp.)
9. Ćwiczenia doskonalące należy zakończyć podsumowaniem i przeanalizowaniem najczęściej popełnianych błędów, wskazaniem ich źródła oraz demonstracją prawidłowego wykonania ćwiczenia.